

Kenneth Jonsson, Ett mynt från Æthelred II från prästgården i Vall
sn, *Gotländskt Arkiv*, 1981, sid 194.

Ett mynt från Æthelred II från prästgården i Vall sn

I Bunge museum förvaras sedan 1909 (inv nr 142) en engelsk penny präglad under Æthelred II 978—1016, Long Cross typ ca 997—1003, Lincoln, myntmästare Unbein. B E Hildebrand, *Anglosachsiska mynt i Svenska Kongl. Myntkabinettet funna i Sveriges jord*, Stockholm 1881, nr 1972, vikt 1,75 g, stämpelställning 180°. Enl inventariekatalogen är myntet "skänkt av amanuensen Nils Lithberg och funnet av John Hallin i åkern Kluckaskälle, Prästgården i Vall sn 1908 under bethackning."

Från Vall sn var tidigare endast följande två vikingatida myntfynd kända:

- a) Kulstade, 1921. 7 arabiska mynt. M Stenberger, *Die Schatzfunde Gotlands der Wikingerzeit*, II, Lund 1947, nr 551
- b) Kysings, 1923. 120 arabiska mynt nedlagda efter 877. Stenberger nr 552

Mynt från prästgården i Vall, präglad för Æthelred II (978—1016) i Lincoln, England. Foto Lennart Lindqvist.

Det här publicerade myntet är med andra ord det första kända engelska vikingatida från Vall sn, och det beror på att någon import från England ännu inte hade kommit igång när de två andra skatterna grävdes ner. Typen är den på Gotland vanligaste engelska och eftersom mynten cirkulerade under mycket lång

tid är det möjligt att nedläggningstiden kan ligga långt efter ca 997, då typen började präglas i England.

I detta sammanhang kan det vara värt att notera att inventariekatalogen (nr 119) i Bunge museum under 1909 tar upp ytterligare ett vikingatida mynt. Det kan dessvärre inte återfinnas i samlingarna idag, och troligen har det försvunnit i samband med en stöld. En teckning av den ena sidan visar att den var tysk:

(Goslar), Otto-Adelheid-Pfennig, ca 991-1040. V Hatz, *Zur Frage der Otto-Adelheid-Pfennige. Commentationes de nummis saeculorum IX—XI in Suecia repertis*, pars I, Stockholm 1961, typ II—IV.

Myntet är funnet i en grusgrop vid Tängelgård, Lärbro sn. Fyndåret är inte angivet men är möjligen samma år (1909) som det kom till museet. Upphittarens namn nämns heller inte, men kan vara Herman Petersson i Tängelgård, som nämns i inventariekatalogen under nr 118. Något vikingatida myntfynd från Tängelgård är inte känt tidigare och man får därför anta att det även här rör sig om ett lösfynd.

Till sist vill jag rikta ett stort tack till antikvarie Elsa Lindberger på Kungl Myntkabinettet, Stockholm, som fäst min uppmärksamhet på de båda mynten.

Kenneth Jonsson

